

Guía Docente				
Datos Identificativos				2016/17
Asignatura (*)	Proxectos de innovación e investigación educativa en lingua e literatura galega e lingua e literatur		Código	652608E418
Titulación	6 Mestrado Universitario en profesorado de Educación Secundaria: Lingua e Literatura Galega e Lingua e Literatura Castelá			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Mestrado Oficial	Anual	Primeiro	Obrigatoria	2
Idioma	CastelánGalego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Didácticas Específicas			
Coordinación	Sobrino Freire, Iria	Correo electrónico	iria.sobrino@udc.es	
Profesorado	Carballal Miñan, Patricia Sobrino Freire, Iria	Correo electrónico	patricia.carballal@udc.es iria.sobrino@udc.es	
Web				
Descrición xeral	A materia constituirá un achegamento á metodoloxía de proxectos e unha iniciación ao desenvolvemento dos mesmos na área de Didáctica da Lingua e a Literatura.			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título
A23	Integrar a formación en comunicación audiovisual e multimedia no proceso de ensino-aprendizaxe.
A25	Coñecer e aplicar propostas docentes innovadoras no ámbito da especialización cursada.
A26	Analizar criticamente o desempeño da docencia, das boas prácticas e da orientación utilizando indicadores de calidade.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C5	Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe		Competencias / Resultados do título	
Coñecer a noción de proxecto e o seu desenvolvemento histórico.		AP25	CM4
		AP26	CM5
			CM6
			CM7
			CM8
Coñecer algúns exemplos significativos do traballo por proxectos na ESO e no Bacharelato.		AP25	CM4
		AP26	CM5
			CM6
			CM7
			CM8

Coñecer e aplicar a metodoloxía de proxectos.	AP23 AP25	CM1 CM3 CM4 CM5 CM6 CM7 CM8

Contidos	
Temas	Subtemas
1. Concepto de proxecto educativo.	.
2. Contextualización histórica.	.
3. Os proxectos no marco legislativo actual.	.
4. Algúns exemplos significativos de traballo por proxectos na ESO e no Bacharelato.	.
5. A importancia da literacidade crítica nos proxectos educativos.	.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Proba de ensaio	A25 A26 C1 C4 C5 C6 C7 C8	1	3	4
Análise de fontes documentais	A26 C1 C7 C8	2	8	10
Aprendizaxe colaborativa	A23 A25 A26 C1 C3 C4 C5 C6 C7 C8	3	6	9
Estudo de casos	A25 A26 C1 C6 C8	2	2	4
Obradoiro	A23 A25 A26 C1 C3 C4 C5 C6 C7 C8	2	6	8
Traballos tutelados	A23 A25 A26 C1 C3 C4 C5 C6 C7 C8	2	11	13
Atención personalizada		2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Proba de ensaio	Proba consistente en dúas preguntas de certa amplitude, na que se valorarán os coñecementos adquiridos na materia, a capacidade de razoamento, a creatividade e o espírito crítico. Terá carácter individual.
Análise de fontes documentais	Utilización de documentos audiovisuais e/ou bibliográficos relevantes para a temática da materia con actividades especificamente deseñadas para a análise dos mesmos.
Aprendizaxe colaborativa	Conxunto de procedementos de ensino-aprendizaxe guiados de forma presencial e/ou apoiados con tecnoloxías da información e as comunicacións, que se basean na organización da clase en pequenos grupos nos que o alumnado traballa conxuntamente na resolución de tarefas asignadas polo profesorado para optimizar a súa propia aprendizaxe e a dos outros membros do grupo.
Estudo de casos	Metodoloxía onde o suxeito se enfrenta ante a descrición dunha situación específica que suscita un problema que ten que ser comprendido, valorado e resolto por un grupo de persoas, a través dun proceso de discusión. O alumno sitúase ante un problema concreto (caso), que lle describe unha situación real da vida profesional, e debe ser capaz de analizar unha serie de feitos, referentes a un campo particular do coñecemento ou da acción, para chegar a unha decisión razoada a través dun proceso de discusión en pequenos grupos de traballo.

Obradoiro	Modalidade formativa orientada á aplicación de aprendizaxes na que se poden combinar diversas metodoloxías/probas (exposicións, simulacións, debates, solución de problemas, prácticas guiadas, etc) a través da que o alumnado desenvolve tarefas eminentemente prácticas sobre un tema específico, co apoio e supervisión do profesorado.
Traballos tutelados	Realización de traballos titorizados

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Proba de ensaio Análise de fontes documentais Aprendizaxe colaborativa Estudo de casos Obradoiro Traballos tutelados	Resolución de dúbidas e discusión dos métodos e materiais de traballo.

Avaliación

Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Proba de ensaio	A25 A26 C1 C4 C5 C6 C7 C8	Proba consistente nunha reflexión sobre a metodoloxía do traballo por proxectos e a súa posta en práctica. Valoraranse os coñecementos adquiridos na materia, a capacidade de razoamento, a creatividade e o espírito crítico. Tamén se será en conta a corrección expresiva e a claridade positiva.	30
Traballos tutelados	A23 A25 A26 C1 C3 C4 C5 C6 C7 C8	Realización dun proxecto educativo multidisciplinar en grupo.	70

Observacións avaliación

Fontes de información

Bibliografía básica	- ( ). . Algás, P. et. alii (2010). Los proyectos de trabajo en el aula. Barcelona: Graó. Arias Correa, A. et. alii (2009). O traballo por proxectos en Infantil, Primaria e Secundaria. (s. l.): Consellería de Educación e Ordenación Universitaria. Beane, J.A. (2005). La integración del currículo. Madrid: Morata. Cassany, D. (2005). Navegar con timón crítico. Cuadernos de pedagogía, 352, 36-39. Fisher, R. (2013). Diálogo creativo : hablar para pensar en el aula. Madrid : Morata. González Caravaca, G., Huerta López, A., Iglesias Varela, B., De la Madrid Heitzmann, L., Ramos Pérez, A. (2013). Encuentro de cuentos: reflexiones en torno a una experiencia de trabajo por proyectos en secundaria. Tendencias pedagógicas, 21 (Monográfico: Experiencias innovadoras en Educación), 47-62. Kemmis, S. & McTaggart, R. (1992). Cómo planificar la investigación-acción. Barcelona: Laertes. Kilpatrick, W. (2006). O método de proyecto. [s.l.]: Livraria Pretexto e Edições Pedagogo. Nemirovsky, M. (coord.) (2009). Experiencias escolares con la lectura y la escritura. Barcelona: Graó. Rancière, J. (2003). El maestro ignorante: cinco lecciones sobre la emancipación intelectual. Barcelona: Laertes. Rudduck, J. (2007). Cómo mejorar tu centro escolar dando la voz al alumnado. Madrid : Morata. Stenhouse, L. (2004). La investigación como base de la enseñanza. Madrid: Morata. Textos de Didáctica de la Lengua y la Literatura (2012), 59 (Monográfico: Investigar para aprender). Vargas Franco, A. (2015). Literacidad crítica y literacidades digitales: ¿una relación necesaria? Una aproximación a un marco teórico para la lectura crítica. Folios. Revista de la Facultad de Humanidades, 42, 139-160.
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente
Materias que se recomenda cursar simultaneamente
Materias que continúan o temario
Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías